Tekad satukan negeri Tanah Melayu

Perjuangan, sokongan ahli Umno, Raja-raja Melayu bentuk Persekutuan

BH - 7/5/2006

Oleh Johan Afandi

DUA tahun selepas peristiwa bersejarah 11 Mei 1946 di Istana Besar, Johor Bahru, Johor apabila Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu atau Umno ditubuhkan secara rasmi, ahli parti diterajui pengasasnya, Datuk Onn Jaafar terus mengatur gerak langkah ke arah peristiwa yang menjadi impian seluruh bangsa Melayu.

Umno yang ditubuhkan untuk menentang gagasan Malayan Union, tidak mungkin terkubur walaupun matlamat itu semakin tercapai kerana Onn percaya sudah sampai masanya, semua negeri di Tanah Melayu disatukan bagi memastikan penjajah British tunduk kepada kemahuan dan permintaan paling utama - Kemerdekaan.

Bagaimanapun, perjalanan ke arah itu sebenarnya, masih panjang dan penuh berliku, tetapi dengan tidak payah menghantar wakil ke London untuk menghapuskan Malayan Union, usaha itu sudah mempunyai asas yang kukuh.

Kerajaan British pada 3 Julai 1946 melalui Pejabat Tanah Jajahan di London menyatakan persetujuannya dengan rancangan menubuhkan pemerintahan berbentuk Persekutuan seperti dipersetujui Umno dan Raja-raja Melayu.

Sebelum penubuhan sesebuah negara atau di Tanah Melayu sebagai Persekutuan, sudah tentu perkara paling penting adalah Perlembagaan dan hasrat itu direalisasikan pada 24 Julai tahun sama.

TERCIPTA SEJARAH: Ahli Umno menaikkan bendera pada persidangan Majlis Agung Umno Kesembilan di Istana Besar, Johor.

PENERAJU BANGSA: Onn Jaafar menyampaikan ucapan sulung selepas diisytihar Yang Dipertua Umno, di Istana Besar, Johor pada 24 dan 25 Januari 1948.

Hasil rundingan antara Raja-raja Melayu dan Umno, kedua-dua pihak menyiapkan Rang Perlembagaan secara kasar sebelum diserahkan kepada Gabenor Malayan Union, Sir Edward Gent.

Penyerahan itu dilakukan penuh formal mengikut adat istiadat Melayu pada persidangan antara Raja-raja Melayu dengan Sir Edward di King's House pada 24 dan 25 Julai.

Perjumpaan antara kedua-dua pihak itu turut dihadiri Gabenor Jeneral British bagi Asia Tenggara, Malcom Mac Donald.

Pada 25 Julai 1946, dengan persetujuan Raja-raja Melayu, Gabenor Malayan Union dan Umno, sebuah jawatankuasa mengandungi 12 orang termasuk seorang setiausaha dilantik bagi menyemak cadangan yang dikemukakan itu.

Jawatankuasa berkenaan meneliti dan menyusun satu perjanjian Perlembagaan baru bagi Persekutuan dan negeri-negeri Melayu yang boleh diterima orang Melayu.

Selain itu, ia juga akan menjadi asas kepada kemajuan politik dan Perlembagaan pada masa depan.

Raja-raja Melayu dan Umno kemudian menyediakan garis panduan kepada jawatankuasa berkenaan supaya rang Perlembagaan yang hendak dibentuk mewakili hasrat orang Melayu. Antara panduan itu ialah:

a) Bahawa hendaklah diadakan sebuah Kerajaan Pusat supaya menentukan pentadbiran yang mempunyai kekuatan ekonomi dan berkesan di atas segala perkara mustahak bagi kebajikan dan kemajuan Tanah Melayu.

b) Bahawa kedudukan persendirian setiap negeri Melayu itu dan Settlements disebutkan dengan terang dan dikekalkan.

c) Bahawa perjanjian baru dengan pandangan yang jauh hendaklah mengadakan langkah kemajuan ke arah Berkerajaan Sendiri.

d) Bahawa dengan pandangan bagi membina penubuhan-penubuhan yang mempunyai asas yang akan menjadi mustahak sekiranya asas (C) itu berjalan, suatu kerakyatan hendaklah diadakan yang memberikan hak politik diberi kepada orang yang memandang Tanah Melayu sebagai negerinya yang sebenar dan tempat tumpuan taat setia mereka, dan

e) Bahawa negeri-negeri ini ialah negeri Melayu yang diperintah Raja-raja Melayu, adalah rakyat Raja-raja Melayu itu tidak ada pihak lain yang ditumpahkan taat setia kepadanya dan tiada lain negeri yang boleh mereka tujukan kesetiaan, maka mereka mesti dipelihara kedudukan khas dan mempunyai hak yang mesti dipelihara.

Pada 6 Ogos 1946, jawatankuasa terbabit memulakan kerjanya selama 10 hari berakhir pada 16 Ogos sebelum disambung semula pada 6 September hingga 28 September 1946 dan ditangguh bagi memberi masa kepada wakil Melayu menimbangkan asas mereka.

Jawatankuasa berkenaan kemudian bersidang semula pada 11 Oktober dan menamatkan rundingan pada 1 November 1946.

Berpegang kepada asas dan panduan yang diberi kepada jawatankuasa berkenaan, ia menyusun satu Rang Perjanjian Perlembagaan Persekutuan dan contoh perjanjian bagi tiap-tiap negeri Melayu bersama dengan penyata berkenaan.

Jawatankuasa itu kemudian mengesyorkan pemerintah British membatalkan Malayan Union dan menggantinya dengan Persekutuan dengan mengadakan perjanjian Perlembagaan Persekutuan dan perjanjian Negeri Melayu.

Antara agenda dibincangkan oleh ahli jawatankuasa ialah soal nama yang sesuai bagi Persekutuan Negeri Melayu dan Settlement, tiga nama dicadang dan dibincangkan ialah:

1) 'Malayan Federal Union' - nama ini dicadangkan tetapi tidak dipersetujui wakil Melayu kerana nama ini tidak menegaskan kedaulatan setiap negeri Melayu dan jika diterjemahkan ke bahasa Melayu 'Federal Union' itu mengandungi erti yang berlainan. Perkataan 'Union' itu didapati sangat dibenci orang Melayu.

2) 'Malayan Federation' - nama ini dicadangkan tetapi ditolak wakil Melayu kerana perkataan 'Malayan' itu mempunyai makna orang yang ada kediaman di Tanah Melayu tetapi tidak mengaku taat setia kepada Raja Melayu bukan orang Melayu. Perkataan 'Malayan' itu tidak boleh diterjemahkan ke bahasa Melayu.

3) 'Federation of Malaya' - nama ini dicadangkan dan diterima kerana ia 'Persekutuan Tanah Melayu'. Orang Melayu memilih nama ini dan menyatakan kerana ia bersetuju nama ini dan mencadangkan ia diterima.

Pada 1948, dua tahun selepas Umno lahir, Malayan Union secara rasmi terkubur dan lahirnya Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu.

Berita itu menggembirakan seluruh orang Melayu dan Onn secara rasmi diisytihar Yang Dipertua Umno pada persidangan Majlis Agung Umno kesembilan di Istana Besar, Johor pada 24 dan 25 Januari 1948.

Onn dalam ucapannya menyatakan Majlis itu bersidang pada masa hampir tertubuhnya Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu yang diusahakan Umno.

Beliau mengucapkan terima kasih kepada setiap wakil ahli dan penyokong yang membantu perjuangan Umno yang berusaha untuk memansuhkan Mac Michael Treaty (Perjanjian Mac Micheal) dan menyatukan negeri serta jajahan Tanah Melayu di bawah pemerintahan Persekutuan Tanah Melayu dengan usaha dan muafakat mereka dapat memaksa kerajaan Inggeris membatalkan penubuhan Malayan Union.

Pengasas Umno itu juga menyatakan buat pertama kalinya, Majlis Agung Umno bersidang selepas Raja-raja Melayu menandatangani Perjanjian Tanah Melayu masing-masing serta Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu.

Beliau seterusnya, mengisytiharkan bahawa Raja-raja Melayu menandatangani Perjanjian Negeri-Negeri dan Perjanjian Persekutuan Tanah Melayu pada 21 Januari 1948 dan pada 1 Februari 1948, akan berkuat kuasa perjanjian itu dan lahirlah, Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu.

Lahirnya, Persekutuan Tanah Melayu secara simboliknya bermakna Perjanjian MacMichael yang dirampas Mac Michael daripada Raja-raja Melayu kembali kepada Raja-raja Melayu.

Duli Yang Maha Mulia Sultan Johor, Sultan Ibrahim mendahului raja Melayu menurunkan tandatangan. Pada 1 Februari 1948, wujud Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu manakala pada tarikh itu Perjanjian Persekutuan berkuat kuasa dan dengan sendirinya, Malayan Union terkubur dengan Perjanjian Mac Michael yang berusia 21 bulan untuk selama-lamanya.

Wujudnya Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu itu, bermakna Sir Edward bertukar jawatan daripada Gabenor kepada Pesuruhjaya Tinggi bertaraf Pesuruhjaya Tinggi kembali bertakhta dan berkuasa semula di negeri masing-masing.

Persekutuan Tanah Melayu mempunyai sembilan negeri Melayu iaitu Johor, Negeri Sembilan, Selangor, Perak, Kedah, Perlis, Kelantan, Terengganu dan Pahang selain dua negeri Selat iaitu Pulau Pinang dan Melaka.

Kerajaan Persekutuan di bawah pentadbir Pesuruhjaya Tinggi dibantu Majlis Kerja Persekutuan yang mengandungi tujuh ahli rasmi dan tujuh tidak rasmi manakala Majlis Mesyuarat Undangan mengandungi Pesuruhjaya Tinggi dan tiga ex-officio dan tujuh ahli rasmi.

Seramai 52 ahli tidak rasmi dilantik mewakili pelbagai golongan, selain sembilan Menteri Besar mewakili Majlis Mesyuarat negeri dan dua wakil daripada Pulau Pinang dan Melaka termasuk di dalam Majlis Mesyuarat Persekutuan.

Majlis Raja-raja juga ditubuhkan bagi menasihati Pesuruhjaya Tinggi berhubung soal imigresen dan bersidang sekurang-kurangnya tiga kali setahun.

Selain itu, taraf kerakyatan di bawah kerajaan baru itu juga diperketat dengan semua individu yang lahir di Tanah Melayu dan anak-anak mereka secara automatik mendapat taraf kerakyatan.

Mereka yang 15 tahun daripada 20 tahun bermastautin di Tanah Melayu, berpengetahuan Inggeris atau Melayu dan mengangkat sumpah kerakyatan adalah dikehendaki kepada yang lain-lain.

Kuasa Raja-raja dan negeri yang diancam Malayan Union bukan saja dikekal tetapi diperkukuh lagi.

Residen British diganti dengan Menteri Besar dan ahli tidak rasmi di dalam Majlis Undangan Persekutuan atau negeri mendapat kedudukan yang lebih baik.

Di dalam Perjanjian Persekutuan atau Perlembagaan, ditetapkan sebaik-baik saja keadaan dan hal dalam negeri mengizinkan, undang-undang akan dibuat bagi mengadakan pilihan raya bagi Majlis Mesyuarat Undangan Persekutuan dan negeri.

3 hari lagi

Pulau Pinang, Melaka diterima sertai Persekutuan

USAHA menyatukan semua negeri di Tanah Melayu di bawah Persekutuan Tanah Melayu sebenarnya, berhadapan dengan pelbagai dugaan dan cabaran tetapi ia tetap dipikul Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu atau Umno bagi membuktikan orang Melayu boleh bersatu tanpa mengharapkan campur tangan penjajah British.

Datuk Onn Jaafar yang sememangnya mengabdikan diri terhadap perjuangan Umno, bukan saja menjadi perantara antara ahli Umno dengan Raja-raja Melayu tetapi juga antara persatuan Melayu setiap negeri.

Sememangnya diketahui ramai, sembilan negeri di Tanah Melayu iaitu Johor, Negeri Sembilan, Pahang, Selangor, Kedah, Perlis, Kelantan, Terengganu dan Perak mempunyai Sultan dan Raja-raja Melayu dan secara automatik membentuk satu Persekutuan.

Dua negeri Selat iaitu Melaka dan Pulau Pinang diiktiraf British sebagai jajahan takluknya dan tidak mempunyai pemerintah Melayu menyebabkan berlaku penentangan terhadap kemasukannya di dalam Persekutuan.

Hal yang ditakuti Onn jelas terbukti apabila sebahagian persatuan Melayu menentang kemasukan Pulau Pinang serta Melaka dalam Persekutuan dan ia dibangkitkan oleh wakil Perikatan Melayu Perak, Raja Musa Raja Mahdi.

Raja Musa menegaskan perikatannya tidak bersetuju Pulau Pinang dan Melaka dimasukkan ke dalam Persekutuan Tanah Melayu kerana negeri berkenaan tidak mendatangkan kebajikan kepada negeri Melayu selain mungkin membawa kepada masalah.

Onn menerangkan bahawa kemasukan Pulau Pinang dan Melaka sudah diputuskan bukan saja pada peringkat Jawatankuasa Kerja yang menyusun Rang Perlembagaan, tetapi juga dipersetujui wakil Umno dan Raja-raja Melayu serta wakil Kerajaan British.

Yang Dipertua Umno itu menyatakan lagi bahawa persidangan Majlis Agung di Alor Star, Kedah bersetuju dengan dasar Rang Perlembagaan itu dan bersetuju untukmemasukkan Pulau Pinang dan Melaka ke dalam Persekutuan Tanah Melayu.

Onn meminta supaya Perikatan Melayu Perak menarik balik keputusan itu tetapi ia kemudian disokong wakil Daerah Sabak Bernam.

Atas semangat demokrasi, Onn menyerahkan kepada pertimbangan persidangan.

Semua wakil persatuan Melayu yang bernaung di bawah Umno kemudian membuat keputusan tidak bersetuju bahawa perkara itu dibahaskan lagi dan Pulau Pinang serta Melaka diterima masuk ke

DIARI

Acara Sambutan Hari Umno Ke-60 di Istana Besar, Johor Bahru, Johor, 9 Mei hingga 11 Mei 2006

9 Mei 2006 (Selasa)

- **3 petang**: Pameran Perjuangan Datuk Onn Jaafar di Plaza Angsana, Johor Bahru dirasmikan Pengerusi Badan Perhubungan Umno Johor, Datuk Abdul Ghani Othman. (Pameran berlangsung sehingga 14 Mei dari jam 9 pagi hingga 10 malam).

10 Mei 2006 (Rabu)

- **9 pagi**: Pameran Rentetan Perjuangan Bangsa di Dewan Jubli Intan, Johor Bahru akan dirasmikan Setiausaha Agung Umno, Datuk Seri Radzi Sheikh Ahmad. (Pameran berlangsung sehingga 14 Mei mulai jam 9 pagi hingga 10 malam).
- **6.15 petang**: Bacaan Yasin, Tahlil dan Doa Kesyukuran sempena Ulang Tahun ke 60 di Masjid Sultan Abu Bakar.

11 Mei 2006 (Khamis)

- **9 pagi**: Perhimpunan sempena Sambutan Ulang Tahun Umno ke 60 di pekarangan Istana Besar, Johor Bahru.

Wakil Umno, British semak perlembagaan baru

JAWATANKUASA khas yang dibentuk bagi menyusun dan meneliti semua rang perjanjian Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu mengandungi 12 orang termasuk seorang Setiausaha. Ia dianggotai dua pihak iaitu wakil Kerajaan British dan Raja-raja Melayu termasuk wakil Umno.

Sepanjang rundingan, ahli bercakap dengan bebas dan berterus terang tanpa berselindung atau berbelit-belit.

Hasil perbincangan dan rundingan berkenaan, jawatankuasa itu kemudian mengesyorkan satu Persekutuan diasaskan atas perjanjian berbaik-baik dan perkongsian antara penempatan British (negeri-negeri Selat) dengan negeri-negeri Melayu.

Dalam perjanjian itu disyaratkan juga kuasa diperuntukkan kepada pemerintah British dan Raja-raja Melayu untuk membolehkan lain-lain jajahan diterima masuk dalam Persekutuan ini dengan perjanjian berbaik-baik dari semasa ke semasa.

Ringkasan cadangan jawatankuasa itu ialah:

a) Bahawa hendaklah ditubuhkan sebuah Persekutuan yang akan dinamakan 'Federation of Malaya' yang mengandungi sembilan negeri iaitu Johor, Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan, Pahang, Perak, Selangor dan Terengganu serta negeri Selat iaitu Melaka serta Pulau Pinang.

b) Bahawa Persekutuan ini hendaklah ditubuhkan oleh suatu perjanjian Persekutuan yang dengan melantik seorang wakil pemerintah British dan raja Melayu selepas disempurnakan perjanjian negeri.

c) Bahawa pemerintah British, sekiranya diperkenankan, hendaklah menerima suatu Perjanjian negeri yang baru daripada setiap Duli Yang Maha Mulia Raja-raja Melayu, bagi menghapuskan semua perjanjian yang lalu (kecuali perjanjian yang tertentu seperti perjanjian sempadan) dan mengekalkan kepada Duli Yang Maha Mulia Raja-raja Melayu serta kedaulatan mereka di dalam negeri masing-masing dan bahawa pemerintah British hendaklah berkenan membatalkan Perintah Malayan Union di dalam majlis 1946.

d) Bahawa perjanjian Negeri dan Perjanjian Persekutuan hendaklah memberi kuasa dan mengekalkan:

i) Seorang Pesuruhjaya Tinggi dilantik oleh pemerintah British

ii) Majlis Mesyuarat Kerja Persekutuan

iii) Majlis Mesyuarat Undangan Persekutuan yang mengandungi Pesuruhjaya Tinggi sebagai Presiden dan 48 ahli dengan mempunyai perwakilan yang kuat daripada negeri dan Settlement dan ahli tidak rasmi dengan lebih bilangan.

iv) Majlis Mesyuarat Kerja Negeri bagi setiap negeri dan sebuah Majlis Mesyuarat negeri yang mempunyai kuasa membuat undang-undang dan kuasa mentadbir kerajaan.

v) Majlis Raja-Raja Melayu bagi berunding antara satu sama lain dan dengan Pesuruhjaya Tinggi di atas perkara negeri dan yang berkenaan dengan Persekutuan.

vi) Majlis Mesyuarat Settlement i dalam setiap Settlement dengan mempunyai kuasa membuat undang-undang dan kuasa mentadbir kerajaan.

vii) Sebuah Mahkamah Tinggi Persekutuan dan Mahkamah Rendah.

viii) Kerakyatan Persekutuan. Jawatankuasa ini, mencadangkan raja Melayu mengadakan Perlembagaan Negeri bagi negeri masing-masing dan Perlembagaan negeri itu hendaklah bersetuju dengan Perjanjian Persekutuan dan meliputi perkara yang tidak disentuh Perjanjian Persekutuan ini dan hendaklah mengikut keadaan negeri masing-masing.

Kuat kuasa menjalankan kerja dalam Persekutuan dan Settlement dipertanggungjawabkan kepada Pesuruhjaya Tinggi dan kuat kuasa menjalankan kerja dalam setiap negeri Melayu, melainkan sesetengah tanggungan khas bagi Pesuruhjaya Tinggi itu dipertanggungjawabkan kepada Raja-raja Melayu.

Nik Ahmad Kamil Muhamad

Abd Rahman Mohamad Yasin

FAKTA

Jawatankuasa khas meneliti rang perjanjian Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu

Wakil Raja-raja Melayu dan Umno

- Raja Kecil Tengah Perak, Yang Mulia Raja Kamarulzaman Raja Mansor.
- Orang Kaya Menteri Selangor, Datuk Hamzah Abdullah
- Setiausaha Kerajaan Kedah, Mohamad Sharif Othman
- Datuk Seri Setia Raja Kelantan, Datuk Nik Ahmad Kamil Mahmud

Wakil Umno

- Datuk Onn Jaafar
- Datuk Abdul Rahman Mohamad Yasin

Wakil Kerajaan British

- A T Newboult
- Dr Linehan
- A Williams

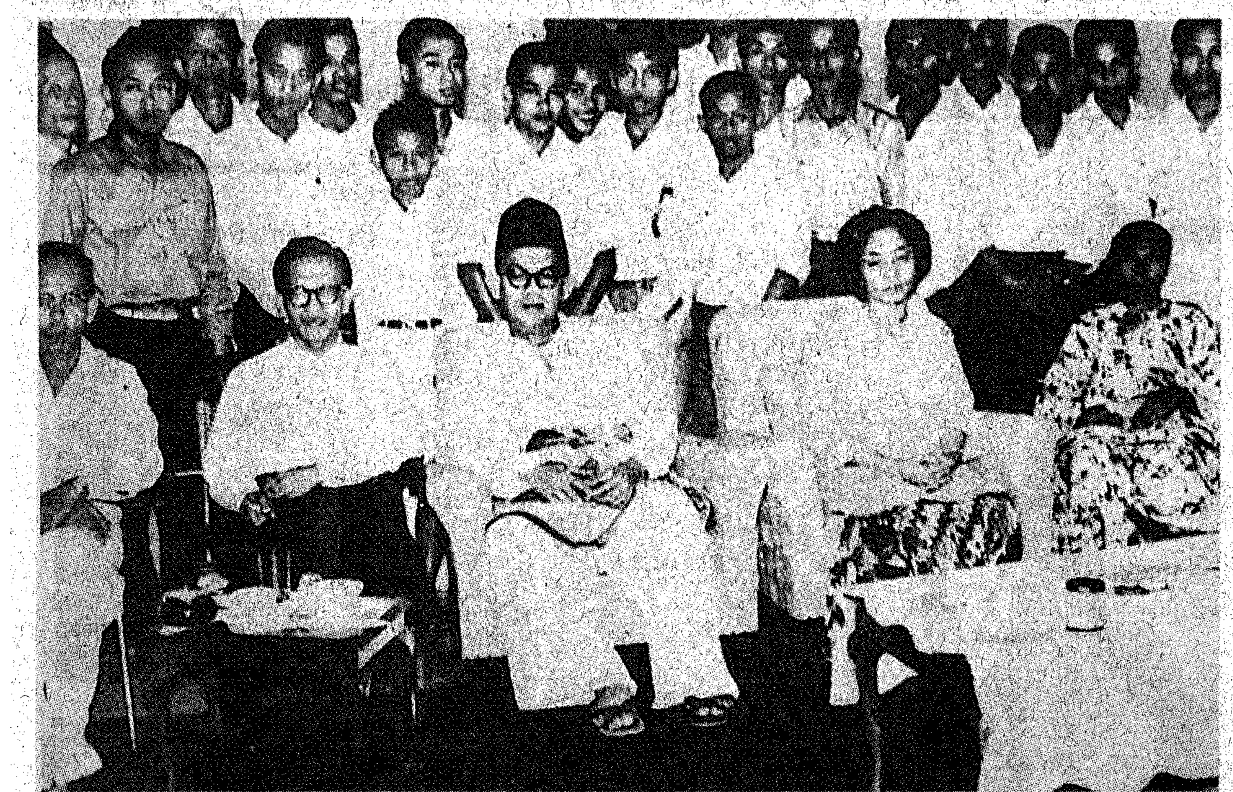

BERSATU: Ahli Umno Pontian bergambar dengan calon Umno Pontian Selatan, Datuk Sulaiman Abdul Rahman yang memenangi Pilihan Raya Umum 1955.

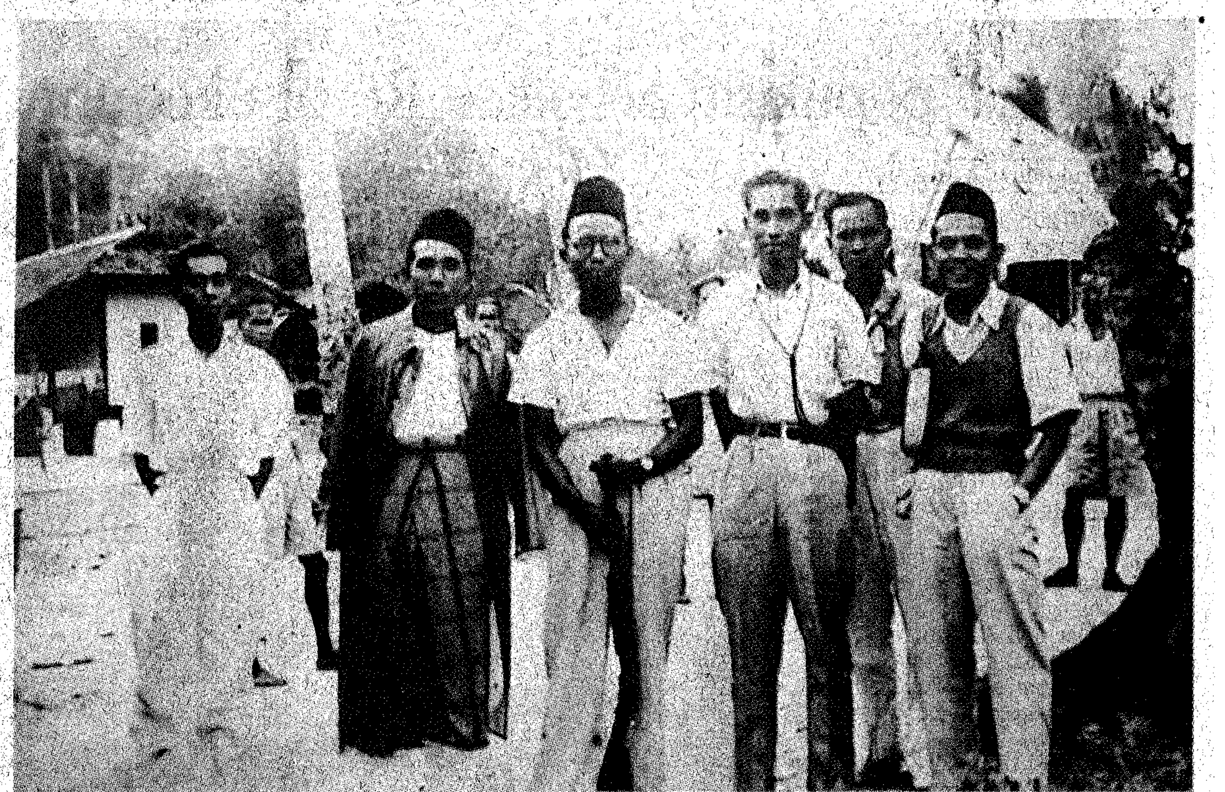

TURUN PADANG: Ketua Penerangan Umno, Tan Sri Syed Jaafar Albar bergambar bersama pengawai penerangan Umno Bahagian Muar ketika kempen memberi penerangan kepada 37 cawangan baru.

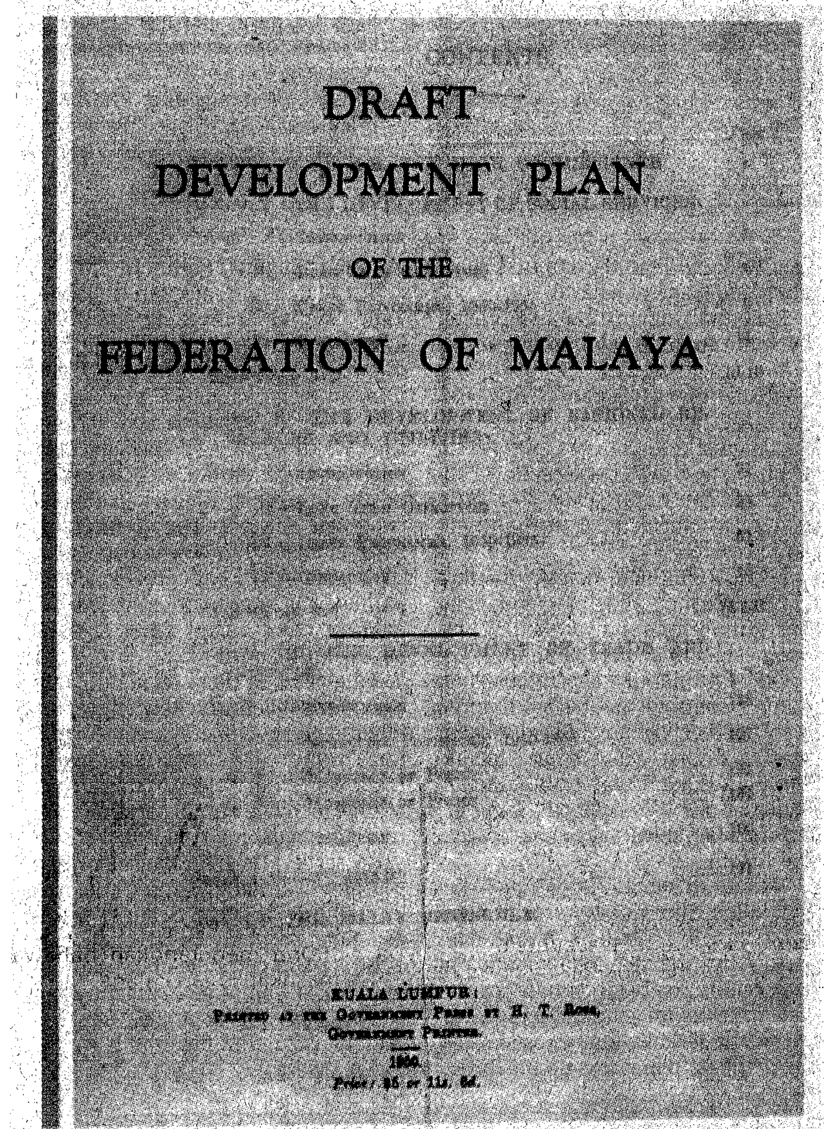

DRAFT DEVELOPMENT PLAN
OF THE
FEDERATION OF MALAYA

KUALA LUMPUR:
PRINTED AT THE GOVERNMENT PRESS BY H. T. ROSS,
GOVERNMENT PRINTER.

SEJARAH: Draf Pelan Pembangunan Persekutuan Tanah Melayu 1948.

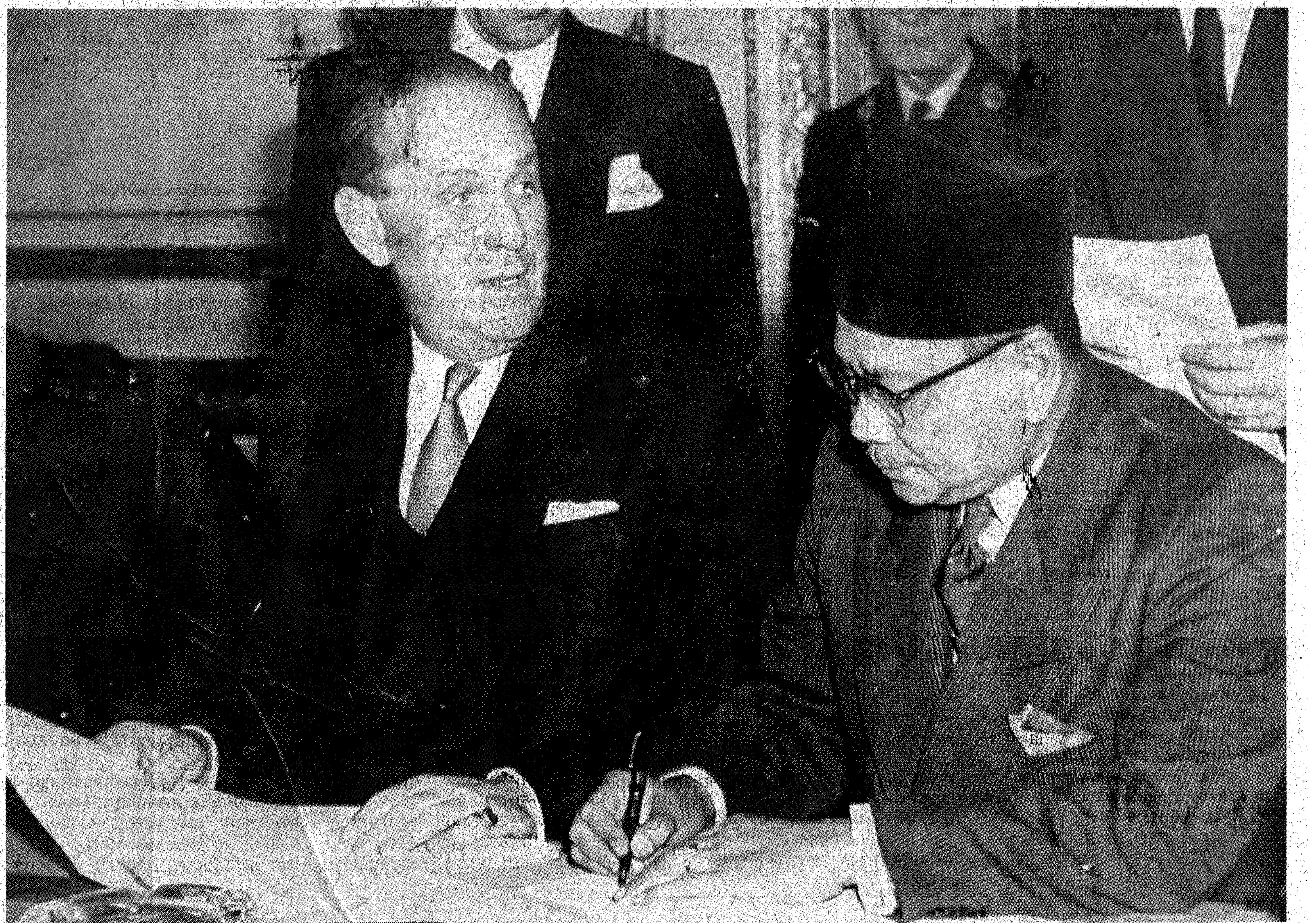

DETIK BERSEJARAH: Perdana Menteri Pertama, Tunku Abdul Rahman Putra Alhaj menandatangani Perjanjian Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu yang terakhir.

PERJUANGAN: Ahli Umno Johor Bahru yang terbabit dalam rapat umum menuntut kemerdekaan.

BERSEMANGAT: Ketua Pemuda Umno Johor Bahru yang pertama, Yahya Hashim menghadap Sultan Ibrahim bagi mendapatkan restu tarikh kemerdekaan.

DEMI NEGARA: Ahli Umno Johor Bahru berarak ke Bangunan Pejabat Kerajaan untuk menghadap Sultan Johor bagi mendapatkan restu tarikh kemerdekaan.

MATLAMAT TERCAPAI: Gabenor Malayan, Sir Edward Gent berucap pada persidangan dengan Raja Melayu.

PENUH ISTIADAT MELAYU: Penyerahan Rang Perlembagaan kepada Gabenor Malayan Union, Sir Edward Gent.